

Meer aandacht kalveropfok

De nieuwe koeienstal biedt de koeien alle comfort: rust, ruimte en frisse lucht. Dat komt de diergezondheid en de productie ten goede. Het is een mooie basis voor verdere groei in de komende jaren. Of toch niet? Soms blijkt de kalveropfok de beperkende factor. De dieren starten niet lekker op en er is te veel uitval. Reden voor Boerenbond Deurne en Sloten om melkveehouders bij te scholen in de kalveropfok. Hoe is het gesteld met de kalveren op de melkveebedrijven?

“Wekelijks zie ik vierduizend kalveren”, begint Hans Wansink, adviseur bij kalvermelkleverancier Sloten. Dan heeft hij het alleen over de opfok op de melkveebedrijven. En in de kalveropfok is geregeld nog wel wat te verbeteren. De aandacht van de ondernemer ligt vaak meer bij de koeien en de kalveren zijn nog weleens het ‘kind van de rekening’. Hoe is het gesteld met de kalveren? Enkele landelijke cijfers: de uitval van kalveren bedraagt gemiddeld 10 -12 procent (norm <5 procent), jaarlijks krijgt 20-40 procent van de kalveren diarree (norm <10 procent) en 15-20 procent van de kalveren krijgt jaarlijks te kampen met longontsteking (norm <10 procent). Een slechte start als kalf leidt tot een minder goed presterende melkkoe. Kalveren die voorspoedig uitgroeien tot een mooie vaars, geven in de eerste twee lactaties gemiddeld 1.500 liter meer melk dan kalveren die een slechte start maakten. Bovendien is de kans op uitval in de eerste twee lactaties bijna de helft lager. De duurzaamheid van de veestapel neemt toe en er hoeven minder kalveren te worden opgefokt voor vervanging. Karin Bekkers, adviseur kalveropfok bij Boerenbond Deurne, becijfert de opfokkosten van een kalf op 1.200 euro. “Als het vervangingspercentage met 10 procent omlaaggaat, wordt op een bedrijf met tachtig melkkoeien dus 9.600 euro uitgespaard.”

Een voorspoedige start

Op basis van zijn ervaringen geeft Wansink een aantal tips voor de praktijk.

- De afkalfbox is een ‘gevaarlijke’ plek, die moet dus goed schoon zijn. Het stro mag niet bezoedeld zijn met mest en placentamateriaal van voorgangers. Het kalf en de kalfkoe zijn uiterst kwetsbaar vlak na de geboorte. Voorkomen moet worden dat het kalf via de navel of de bek in contact komt met vuil. Ook de uier van de koe en vulva zijn kwetsbaar. Een uierontsteking is op dit moment zo opgelopen.
- De biest moet er binnen 20 uur in, tot die tijd zijn de darmvlokken in staat antistoffen op te nemen, daarna niet meer. Het advies is om de eerste biest binnen 20 minuten na de geboorte in het kalf te krijgen.

- Diarree in de eerste weken heeft lang niet altijd te maken met ziekte. In 80 procent van de gevallen is er volgens Wansink sprake van een voedingsfout. Meestal is er te veel melk gegeven (de pens kan de hoeveelheid melk niet zo snel verwerken) of de melk was te koud. “Een kalf wil van nature altijd maar drinken. Overvoeren komt dan ook veel voor”, aldus Wansink. Het is dan simpel een kwestie van wat minder melk verstrekken.

KALVEROPFOK ONDER DE LOEP

Een groep van zo'n dertig veehouders heeft zich verzameld op het melkveebedrijf van familie Van Leeuwen-Manders in Deurne. Onder leiding van Hans Wansink en Karin Bekkers worden de kalveren aan een kritische blik onderworpen.

Foto: Geesje Rotgers